

DN / IPSOS VÄLJARBAROMETER

December 2019

GAME CHANGERS

Fortsatt dött lopp mellan S och Sd, Liberalerna och Vänsterpartiet återhämtar sig, Kristdemokraterna har halverats i jämförelse med april-maj

I DN/Ipsos väljarbarometer för december 2019 fortsätter avståndet mellan Sverigedemokraterna och Socialdemokraterna att minska. Avståndet mellan S och Sd uppgår till 0,2 procentenheter till S fördel, partierna är därmed lika stora idag. Liberalerna och Vänsterpartiet återhämtar stöd. Kristdemokraterna förlorar mark och har tappat mer än halva sitt stöd i jämförelse med toppnivåerna under april-maj i år.

Liberalerna: Efter att under oktober-november haft ett stöd under 4-procentspärren ökar stödet med 1,6 procentenheter till 5 procent.

Vänsterpartiet: Efter att tapp i november ökar stödet igen och partiet ökar med 1,4 procentenheter och får 10 procent.

Kristdemokraterna tappar 1,3 procentenheter i förhållande till november och får 6 procent. Stödet för Kristdemokraterna är det lägsta sedan november 2018. I förhållande till det stöd partiet åtnjöt månaderna före "Adaktusson-affären" (april-maj i år) har stödet för partiet mer än halverats.

Socialdemokraterna minskar med 0,6 procentenhet och får 25 procent. Noteringen innebär att partiet ligger kvar på ett stöd på ca 3 procentenheter under valresultatet.

Centerpartiet har ett fortsatt stöd på 8 procent (-0,6 procentenheter).

Miljöpartiet har fortsatt stöd av 5 procent (+0,4 procentenheter).

Moderaterna minskar med 0,3 procentenheter och får 16 procent. Med undantag för en tillfällig uppgång i september har partiet legat under sitt valresultat under hela hösten.

Sverigedemokraterna minskar med 0,2 procentenheter till 24 procent. Partiet har under senhösten fått ökat stöd bland väljarna och har i de tre senaste mätningarna legat på 23–25 procent. Avståndet till Socialdemokraterna fortsätter att minska och uppgår i dag till 0,2 procentenheter till S fördel. Avståndet är därmed så litet att partierna måste betraktas som jämnstora.

Övriga partier noterar ett stöd på 1 procent (-0,4 procentenheter).

Det samlade stödet för de partier som står bakom Januariavtalet ökar svagt (+0,7 procentenheter) och landar på 42 procent. Det samlade stödet M, Kd och Sd minskar med 1,7 procentenheter till 47 procent. Avståndet mellan dessa grupperingar minskar från 6,7 till 4,2 procentenheter till januaripartiernas nackdel.

Andelen osäkra är 11 procent (-0,5 procentenheter).

Ipsos har för denna mätning genomfört 1 572 intervjuer (350 via talade telefoni, 414 via SMS och 808 via en slumpmässigt rekryterad webbpanel) under perioden 3–15 december 2019.

	Rd 2018	Augusti 2019	September 2019	Oktober 2019	November 2019	December 2019	Förändring Nov – Dec
Moderaterna	19,8	17	19	16	17	16	-0,3
Liberalerna	5,5	5	5	4	3	5	+1,6
Centerpartiet	8,6	8	9	8	8	8	-0,6
Kristdemokraterna	6,3	7	7	8	7	6	-1,3
Socialdemokraterna	28,3	26	26	24	25	25	-0,6
Vänsterpartiet	8	10	9	10	8	10	+1,4
Miljöpartiet	4,4	6	5	5	5	5	+0,4
Sverigedemokraterna	17,5	19	19	23	25	24	-0,2
Övriga	1,5	2	2	2	2	1	-0,4
Osäkra*	-	11	11	12	11	11	
M, L, C, KD	40,2	38	39	36	35	35	
S, V, MP	40,7	41	40	39	38	40	
Blockskillnad**	-0,7	-3,2	-0,8	-3,8	-3,2	-4,9	
S, Mp, L, C		45	44	42	42	42	
M, Kd, Sd		44	45	47	48	47	
Skillnad JA-M, Kd, Sd***	-	0,8	-0,4	-5,2	-6,7	-4,2	
Intervjuperiod		13–25/8	10–23/9	8–21/10	11–24/11	3–15/12	
Antal intervjuer		1 515	1 537	1 569	1 551	1 572	

* Andel osäkra beräknas utifrån basen svensk medborgare 18+ och inkluderar både respondenter som angivit något parti och respondenter som uppger att de inte skulle rösta om det vore val idag, rösta blankt, är osäkra eller inte vill svara.

**M+L+C+KD minus S+V+MP

*** S+Mp+L+C minus M+Kd+Sd

DN/Ipsos väljarbarometer metodredovisning (1)

Betalande uppdragsgivare

Dagens Nyheter AB. Undersökningen publiceras med förstahandsrätt för Dagens Nyheter.

Väljarbarometern har genomförts för Dagens Nyheter's räkning sedan år 1979.

Undersökningens syfte

Att göra en skattning av fördelningen av partisympatierna i väljarkåren om det vore riksdagsval idag.

Frågeställning

"Om det var val till riksdagen idag, vilket parti skulle du då rösta på?". Om respondenten inte uppger ett parti får personen följdfrågan "Men vilket parti lutar det mest mot för dig?". I redovisningen av partisympati slås dessa två frågor samman.

Urval

Ipsos använder två olika urvalskällor för undersökningen.

Urvalet för telefon- och SMS-intervjuerna är ett individbaserat slumpmässigt urval. Urvalet matchas i den mån det är möjligt med individens mobiltelefonnummer och/eller fasta telefonnummer. De som har mobilnummer registrerat söks först via SMS med länk till svarsenkät. Har man inte svarat inom några dagar så ringer vi upp respondenterna. De som endast har ett fast nummer registrerat söks via det numret. Vi söker namngivna individer och säkerställer att vi kommit till rätt person vid uppringning. Vid sökning av intervjupersoner så använder Ipsos tillgängliga nummer, dvs både mobilnummer och fasta telefonnummer i den utsträckning som dessa finns tillgängliga.

Urvalet för de digitala intervjuerna är ett kvoturval ur en slumpmässigt rekryterad respondentpanel. Respondenterna har rekryterats till panelen genom telefonundersökningar med slumpmässigt urval.

Intervjuer

Ipsos har under perioden 3–15 december intervjuat 1 572 röstberättigade väljare, varav 350 via talad telefoni, 414 har svarat via SMS-länk och 808 via digitala intervjuer i en slumpmässigt rekryterad webbpanel. 1 400 har uppgivit partisympati.

Datainsamling har skett parallellt genom telefonintervjuer och SMS-svar med ett slumpmässigt individurval, dels genom digitala intervjuer i en slumpmässigt rekryterad respondentpanel.

Telefonintervjuerna genomförs av Ipsos intervjuare i telefoncentralen i Härnösand samt av intervjuare som arbetar hemifrån i samma telefonisystem. Ungefär 40 – 50 intervjuare brukar arbeta med väljarbarometern under en genomsnittlig månad. Ipsos arbetsledare följer upp i genomsnitt 10 procent av intervjuerna per månad som ett led i kvalitetssäkring av arbetet, genom medlyssningar och kontrollintervjuer.

Respondenter med mobiltelefon får ett SMS från Ipsos någon dag innan de ska bli uppringda med information om undersökningen. Syftet är att öka tryggheten och svarsviljan hos respondenten.

DN/Ipsos väljarbarometer metodredovisning (2)

Bortfall

Den estimerade svarsfrekvensen i det slumpmässiga telefonurvalet är 18,5 procent. Bortfallet är olika stort i olika väljargrupper, till exempel är bortfallet större bland yngre och mindre bland äldre respondenter.

	<i>Antal</i>
Bruttourval	4 589
Övertäckning	156
Bortfall	658
Okänd status	3 046
Estimerat nettourval	4 132
Svarande	764
- via SMS-länk	414
- via talad intervjuer	350
Estimerad svarsfrekvens	18,5%

Den estimerade svarsfrekvensen beräknas i enlighet med Bortfallskommitténs rekommendationer.

Deltagarfrekvensen i panelurvalet är 28%.

För mer information om bortfall och andra möjliga felkällor, kontakta Ipsos enligt information nedan.

Publiceringsregler

För att ett partis siffror ska särredovisas krävs att partiet ska ha fått stöd av minst 1,5 procent i tre på varandra följande mätningar eller att partiet får minst 3,5 procent i en enskild mätning. För partier som finns representerade i den folkvalda församling som väljarbarometern avser sker redovisning av partiets stöd oavsett dess storlek.

Heltalsredovisning

Ipsos har i samråd med Dagens Nyheter beslutat att gå över till rapportering utan decimalredovisning. Skattningarna av partiernas väljarstöd avrundas till närmaste heltal. Syftet är att minska fokus på mindre förändringar i partiernas stöd månad till månad.

Stödet för partierna redovisas som avrundande tal utan decimaler mellan valen. Decimalredovisning används sista tiden före val. Förändringarna från mätning till mätning redovisas även fortsatt som ett decimaltal.

Tolkningshjälp

Ipsos tillämpar kvoturval för de digitala intervjuerna och kan därför inte beräkna statistisk felmarginal för skattningarna av partiernas väljarstöd på sedvanligt sätt. För att ge tolkningshjälp till läsare redovisar vi ett antal jämförelsetal per parti som den aktuella skattningen och förändringen jämfört med föregående månad kan relateras till.

Kontakt

Frågor om undersökningen besvaras av Nicklas Källebring, nicklas.kallebring@ipsos.com

DN/Ipsos väljarbarometer metodredovisning (3)

Vägning

1. Kön och ålder (5 åldersgrupper)

2. Utbildning (Förgymnasial, 2-åring gymnasial, 3-årig gymnasial samt eftergymnasial utbildning)

3. Geografi (Fördelning mellan storstäder inklusive förorter, större städer inklusive förorter samt övriga kommuntyper)

4. Politisk geografi (Indelning av kommunerna utifrån partiblockens genomsnittliga resultat i valen 2010, 2014 och 2018)

5. Politisk nyhetskonsumtion (Mäts med frågan "Hur ofta läser, lyssnar eller tittar du på nyheter som rör partier, politik och samhällsutvecklingen?")

6. Värderingsvägning enligt GAL-TAN- dimensionen (grön, alternativ, libertär vs traditionell, auktoritär, nationalistisk). Dimensionen mäts med fyra frågeställningar som fångar respondenternas syn på :

- Nationellt självbestämmande kontra globalisering
- Ska de som avviker från majoritetens normer anpassa sig eller få avvika
- Gemensam kultur kontra mångkultur
- Bör brottslingar i första hand vårdas eller straffas
- Utifrån svaren delas respondenterna in i tre grupper utifrån vilka värderingar man har (GAL-TAN och de med blandade värderingar).

7. Parti i riksdagsvalet 2018